

real czy fake?

Mini-warsztat 15 minut. Przygotuj wcześniej 4-5 przykładów z trendów, kont i tematów, które ta konkretna klasa zna ze swoich social mediów - im bliżej ich świata, tym lepiej działa.

rzutnik / telefony

tablica lub kartki

długopisy

0:00
-2:00

rozgrzewka: „real czy fake?”

Pokaż 4-5 treści z sieci - część prawdziwych, część zmanipulowanych: wyrwany z kontekstu klip, clickbaitowy tytuł, „screen wypowiedzi” bez źródła, zdjęcie z AI. Uczniowie głosują ręką.

Odpowiedzi bez komentarza - wracacie do nich na końcu.

2:00
-5:00

mini-wykład: manipulacja gra na emocjach

Do przekazania w 3 minuty:

manipulacja rzadko kłamie wprost - wrywa z kontekstu, straszy, odpala emocje
im silniejsza emocja, tym słabsze myślenie - emocja = zatrzymaj się i sprawdź
algorytm podbija dramę - fałsz rozchodzi się szybciej niż prawda

emocja to sygnał - nie dowód.

5:00
-9:00

praca w parach: rozbierz post na części

Każda para dostaje jeden post/nagówek (może być z rozgrzewki) i zapisuje odpowiedzi: **1)** co tu jest faktem, a co opinią? **2)** jaką emocję ma we mnie odpalić? **3)** jak w 1 minutę bym to sprawdził(a)? (reverse image, cytaty w „”, data, drugie źródło)

Fakt do rzucenia: Fałsz rozchodzi się szybciej niż sprostowania - bo gra na emocjach.

9:00
-15:00

test stop - 3 sytuacje, grupy 3-4 os.

A · „screen” z wypowiedzią znanego twórcy.
Skandaliczny, bez źródła i daty, idealnie pasuje do trendów.

B · viralowy short: „naukowcy udowodnili, że [apka] jest groźna - media milczą!”. 200 tys. udostępnień, zero linku.

C · post: „UDOSTĘPNIJ W 2 MIN, ZANIM TO USUNĄ!”. Straszy i naciska na natychmiastowe działanie.

Każdy zespół przechodzi **s-t-o-p**: sprawdź źródło (kto wrzucił? jest link/nazwisko?) → trzy razy pomyśl (po co? kto zyskuje?) → oceń emocje (do czego mnie popycha?) → potwierdź gdzie indziej (jakim narzędziem?).

Podsumowanie: we wszystkich trzech sytuacjach odpowiedź jest ta sama - nie udostępniaj bez sprawdzenia. Manipulacja liczy, że zareagujesz szybciej, niż myślisz.

zostaw na tablicy: 116 111 · dyzurnet.pl · Demagog · AFP Sprawdzam ·
Konkret24 · Fakenews.pl

nie wszystko, co widzisz,
jest real.